

Verksamhetsberättelse 2008

**Hela Sverige
ska leva!**

**Hela Sverige
ska leva!**

Byastugan

Verksamhetsberättelse 2008

Innehåll

Vår verksamhet	4
Inledning	4
Lokal planering	4
Medlemsutbildning	5
Erfarenhetsutbyte och opinionsbildning	6
Stigfinnarverksamhet	7
Våra medlemmar	8
Våra vänner	9
Vårt kansli	9
Information	10
Medverkan och påverkan	11
Projekt	12
Publicerat under året	14
Rapporter och övrigt	14

Vår verksamhet

Inledning

I den här verksamhetsberättelsen kommenteras 2008 års verksamhetsplan, direkt efter varje avsnitt. Den kompletterar förvaltningsberättelsen i årsredovisningen för 2008.

Lokal planering

En landsomfattande process med lokal utvecklingsplanering initieras där de lokala utvecklingsgrupperna tar fram nya eller reviderar gamla planer. Planeringen sker i nära samarbete med lokala föreningar, kommuner och myndigheter, exempelvis Glesbygdsverket och förhoppningsvis Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Läns- och kommunbygderåden har viktiga roller i genomförandet.

Kommentar

Satsningen på lokal planering drogs igång den 1 februari då en person anställdes på halvtid året ut för att stimulera, i första hand länsbygderåden och kommunbygderåden, att initiera lokal planering hos utvecklingsgrupperna. Checkar söktes hos Landsbygdsnätverket för att förstärka satsningen främst i norra Sverige. Konferenschecken beviljades medan inspiratörschecken fick avslag. Under hösten hölls tre konferenser i Högsby, Krokoms och Arvidsjaur med lokal planering som huvudtema. Planeringen var ett viktigt inslag i årets Emmabodakonferens. Även vid möten med länsbygderåden har planeringen varit ett viktigt tema. Utbildning har genomförts i flera läns- och kommunbygderåd. En grupp som stödjer processen har bildats under Landsbygdsnätverkets ledning. Där ingår Glesbygdsverket, Boverket, SKL, med flera. Boverket har tagit på sig ansvaret för att driva arbetet vidare, men inte mycket har hänt sedan dess. Flera länsbygderåd har fått särskilda projektmedel av oss för att stötta kommunbygderåden och gruppernas planering. Sammantaget kan konstateras att det varit segare än väntat att få igång processen med lokal planering. Bristande intresse och ork hos grupperna är en förklaring. En annan är den långa tid det tagit för länsbygderåden att få loss resurser för att stimulera grupperna. Detta beror delvis på den komplicerade och byråkratiska hanteringen av landsbygdsprogrammet.

Verktyg för planeringen har producerats som hjälp för grupperna, bland annat en lättillgänglig lathund.

Kommentar

Några enkla verktyg har tagits fram i samarbete med "våra" studieförbund och paketering av befintligt studiematerial pågår. Det ska exponeras bland annat i den vidareutvecklade Metodboxen www.friametoder.se

De utvecklingsgrupper som tar kraftfulla initiativ för att genomföra sina planer ska stödjas. Särskilt intressant är lokal kapitalbildning i bygdebolag och liknande samt samförvaltning av naturresurser.

Kommentar

En inspiratörscheck erhöles på våren för lokal kapitalbildning från Landsbygdsnätverket, och Nutek ställde upp med kompletterande medel för mentorstöd till lokala grupper. Verksamheten startade den 1 juni och avslutades vid årsskiftet med möten med intressenter och finansiärer. Sjutton seminarier och träffar har hållits runt om i landet inriktade på kapitalbildningen. En ansökan om fortsatta insatser har lämnats till Jordbruksverket. Vi har också deltagit i planeringen och genomförandet av Lokalekonomidagarna, den här gången i Västerås.

Inom Hållbara bygder är flera grupper engagerade i samförvaltning av naturresurser och särskild support har getts till grupper som avser att ta fram "lokala omställningsplaner". Ett studiematerial ska presenteras i juni 2009. Tillsammans med serviceutredningen har diskussioner förts om att stödja grupper som tar fram "Lokala servicestrategier". Avsikten är att genomföra detta under 2009.

En process har inletts i samarbete med föreningen U-Land och de ungdomsorganisationer som är våra medlemmar. Den syftar till att ungdomarna ska ta plats i den lokala planeringen och processen ska redovisas vid Landsbygdsriksdagen i Sunne.

Medlemsutbildning

Som ett led i den utbildning som riktar sig mot länsbygderåden och kommunbygderåden genomförs en särskild satsning på processledning och ledarskap i samarbete med studieförbunden.

Kommentar

Under våren har två utbildningar genomförts riktade till länsbygderåden och kommunbygderåden. Ytterligare nio har genomförts under hösten. Ett program för utbildningar under 2009 har tagits fram.

Vi vidareutvecklar också den utbildning som initierats om projektkunskap – att skriva, förankra och driva projekt inom bland annat EU-programmen.

Kommentar

Ett särskilt utbildningsprogram kallat "Från idé till succé" har förberetts. En ansökan till ESF-rådet om stöd från Sociala fonden för ett nationellt projekt om sammantaget drygt sex miljoner kronor har avslagits. Detsamma gäller ansökningar om stöd till pilotsatsningar i tre NUTS 2-områden (den ena återtog).

Särskilda utbildningar genomförs för att genomföra vår nya jämställdhetsstrategi.

Kommentar

Implementeringen av strategin startade i projektform den 1 augusti, till delar finansierat med medel från Ungdomsstyrelsen. En person har arbetat på halvtid med implementeringens första fas. Verksamheten pågår till och med maj 2009.

Erfarenhetsutbyte och opinionsbildning

Landsbygdsriksdagen som är vårt viktigaste arrangemang under året genomförs den 7–9 mars i Lycksele.

Kommentar

Landsbygdsriksdagen har genomförts framgångsrikt både till innehåll och ekonomiskt utfall.

Beslut fattades vid årsmötet om att genomföra nästa Landsbygdsriksdag i Sunne 2010 och planeringen inleddes redan på försommaren.

Bygdebanken restaureras och utvecklas med hjälp av den enkät som skickats ut. Den nya banken presenteras vid Landsbygdsriksdagen.

Kommentar

Restaureringen har pågått och cirka 2 000 grupper har svarat på enkäten och beskrivit sin verksamhet. Det har varit trögare än väntat att få in informationen från grupperna. Insamlingen fortsätter under år 2009 med sikte på att banken ska vara tillgänglig på hemsidan under våren. Vissa tekniska problem återstår att lösa för att göra den publik. Samordning sker med våra övriga register, vilket är en komplicerad hantering.

Med den nya Bygdebanken som bas initieras fördjupade studier av och forskning om Byarörelsens betydelse. Hållbara bygder vidareutvecklas i nära samarbete med forskningen.

Kommentar

Visst samarbete har skett med Glesbygdsverket om Byarörelsens betydelse, men någon specifik forskning kopplad till Bygdebanken har inte kommit igång. Inom Hållbara bygder sker däremot en nära samverkan med främst Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Kontakter har tagits för ett närmare samarbete med Kungliga Skogs- och Lantbruksakademiens, KSLA, forskningsgrupp om landsbygdsutveckling. Inom Landsbyggsnätverket har arbetet med forskningen organiserats och där har vi deltagit med synpunkter på vad som bör prioriteras.

Det internationella samarbetet fördjupas med tyngdpunkt i Hela Norden ska leva och de europeiska nätverken PREPARE, ERA och ERCA.

Kommentar

Deltagande har skett vid möten i alla de nämnda organisationerna under året. Vi har tagit fram stadgar för Hela Norden ska leva, HNSL, tillsammans med Finlands byarörelse. HNSL bildades som en ideell förening vid ett möte på Åland i september i samband med den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen. Sverige har ordförandeskapet det första året. Vid vår egen Landsbygdsriksdag i Lycksele etablerades ERCA mer formellt som ett nätverk av nationella byarörelser i Europa och med Hela Sverige ska leva i en ledande position. Vi har undertecknat en avsiktsförklaring om samarbete med Albanien och Ungern. En ansökan till Sida om ett projekt om mobilisering och etablering av Leaderliknande grupper i några pilotlän i Albanien har avslagits.

Stigfinnarverksamhet

De grupper som vill ta ett steg till och ta sig an allt mer svåra och avancerade uppgifter ska identifieras och stödjas. De uppmärksammas i utvecklingen av Bygdebanken, i skriftserien och i våra särskilda projekt.

Kommentar

Inom ramen för våra olika utvecklingsprojekt lyfts nyskapande lokala grupper fram och ges särskild support. I skriften "Vi samlar lokalt kapital" uppmärksammas tio bygder som därmed stärks i sin verksamhet och blir till goda exempel för andra. Samma gäller de grupper som beskrivs i skriften "Vi arbetar med trafiksäkerhet". Utmärkelsen Årets lokala utvecklingsgrupp lyfter fram föregångare och goda exempel, i år Råneälvdalsrådet ekonomisk förening, Råek. Kalmar utnämndes till Årets kommun.

Nya idéer ska prövas för att synliggöra hinder och ta fram nya lösningar. Det kan exempelvis ske i samarbete med den nytillsatta utredningen "Lokal service i samverkan".

Kommentar

Ett nära samarbete har etablerats med utredningen. Vi har bland annat hållit i och rapporterat ett arbete med att kartlägga ideella organisationers intresse och resurser för att bidra till servicen på landsbygden. En mer praktiskt inriktad försöksverksamhet har inletts under vintern. Vi deltar i en liten arbetsgrupp kopplad till utredningens tilläggsuppdrag om den ideella sektorns roll för servicen. Tillsammans med Småkom, Föreningen Landsbygdshandelns främjande, FLF, och Länsstyrelsen i Dalarna har vi sökt medel för utvecklingsinsatser för servicen i byar i Dalarna och Värmland.

Det är viktigt att skapa fora för experimenterande och analys, där nya idéer omsätts i praktisk handling och systematiskt följs upp genom kvalificerad analys. Hållbara bygder är ett exempel.

Kommentar

Exempel på fora är de arbetsgrupper som etablerats för Hållbara bygder, Lokal planering och Lokal kapitalförsörjning. Vi har också jobbat specifikt med drivmedelsförsörjningen, bland annat arrangerat ett seminarium med hjälp av en check från Landsbygdsnätverket och genom Länsbygderådet i Värmland medverkat till konceptet By-macken. Vi har jobbat tillsammans med SmåKom och FLF om att sprida erfarenheterna runt om i landet. En ansökan har lämnats till Jordbruksverket om fortsatta insatser.

Vi söker också påverka utbyggnaden av vindkraften så att lokalsamhällena på landsbygden ges inflytande över lokaliseringarna och ekonomiskt utbyte av etableringarna. För att samla erfarenheter och skissa på modeller har vi anställt en person och fått särskilda medel hos Energimyndigheten för en satsning. Den inleddes den 1 november och pågår till den 31 december 2009.

Nya metoder bör ständigt utvecklas och omsättas för att möta nya utmaningar. Metodutveckling sker inom våra olika projekt och tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan, ABF och Coompanion i satsningen på Fria metoder. Där redovisas successivt nya metoder på www.friametoder.se Under vintern har verksamheten vidareutvecklats med Studieförbundet Vuxenskolan i tåten.

Våra medlemmar

Vi ska fortsätta vår satsning på att utveckla vår organisation genom läns- och kommunbygderåden. För att de ska klara de ökade uppgifterna både internt inom rörelsen med de nya stadgarna och externt genom medverkan i partnerskap, program och projekt krävs ständigt kompetenshöjande insatser. Länsbygderåd kan gå före med insatser som är betydelsefulla för hela vår organisation. Exempel är länsbygderådet i Stockholm som går i täten för vårt arbete med integration och länsbygderåden i Västra Götaland som går i spetsen för den lokala utvecklingsplaneringen.

Kommentar

Stöd har lämnats till länsbygderåden i form av allmänt verksamhetsstöd samt för sammankomster och projekt. Tyvärr har satsningen i Västra Götaland inte kunnat genomföras som planerat eftersom länsstyrelsen inte gett stöd till projektet. Länsbygderådet i Fyrbodal har istället fått stöd genom Leader och även Sjuhärad har hänvisats dit. Andra länsbygderåd som de i Dalarna, Gävleborg och Kalmar län har däremot fått regionala medel, det sistnämnda av Regionstyrelsen.

Under året ska utbildningsprogrammet i högre grad rikta sig till de lokala grupperna.

Kommentar

Vissa planeringsinsatser har gjorts tillsammans med studieförbunden men någon bredare satsning sker inte förrän våren 2009.

Samarbetet med våra 40 medlemsorganisationer ska fortsätta att utvecklas genom gemensamma aktiviteter och projekt.

Kommentar

Många träffar har hållits och samarbeten pågår. Exempel är samverkan om tryggheten på landsbygden med Civilförsvarsförbundet, checkar tillsammans med Hushållningssällskapens förbund och SmåKom, samarbete med Samlingslokalorganisationernas samarbetskommitté, SamSam, om digitala hus, ovan nämnt samarbete med studieförbunden och även med våra "små medlemmar" som Gestaltad Historia om en särskild satsning på studiecirklar. En bred samverkan har skett i framtagningen av handledningsmaterialet för lokala omställningsplaner. Naturskyddsföreningen (SNF), LRF, HS, Coompanion, Civilförsvarsförbundet och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har medverkat.

Våra vänner

Vi har ett brett kontaktnät även utanför vår medlemskrets och vi ska fortsätta utveckla samarbetet med dessa organisationer. Exempel är Coompanion, Norrlandsförbundet, Inlandskommunerna ekonomisk förening (IEF), föreningen Ung på landsbygden (U-Land), SKL, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Naturskyddsföreningen (SNF), statliga verk, departement och nätverket i riksdagen.

Kommentar

Vi har vidareutvecklat vårt samarbete med myndigheter och organisationer utanför medlemskretsen. Exempel är projektsamarbete med SLU, SNF, SKL med flera, planering av Lokalekonomidagarna tillsammans med Coompanion och Mälardalens högskola, planering av arrangemang i Almedalen tillsammans med U-land med flera, träffar med Glesbygdsverket, Nutek, Jordbruksverket, Jordbruks- Miljö- och Finansdepartementen och överläggningar med riksdagens landsbygdsnätverk.

Vi har tecknat ett samarbetsavtal med "armbryterskan från Ensamheten", Heidi Andersson, om engagemang som landsbygdsambassadör.

Viktigt blir vårt engagemang i det nybildade Landsbygdsnätverket vid Jordbruksverket.

Kommentar

Här deltar vi engagerat och intensivt i styrgruppen och med inspiratörer och seminarier, som vi bedömer ger bra återbärning till vår verksamhet. Vi samarbetar också nära om teman som lokal planering, jämställdhet och de ungas roll på landsbygden.

En särskild satsning ska ske för att engagera nya samarbetspartners som samtidigt kan medverka till finansieringen av vår verksamhet och våra projekt. Exempel är Posten AB.

Kommentar

Ett avtal har undertecknats med Posten AB om samarbete framöver som ger oss vissa ekonomiska resurser och möjlighet att samverka kring posten på landsbygden. Planeringen av en seminariereserie har inletts i samarbete med Posten AB fram till Landsbygdsriksdagen om företagande och service på landsbygden. Flera andra partners är kontaktade.

Vårt kansli

Kansliet är nu uppbyggt i enlighet med våra intentioner. För att vi ska motsvara högt ställda krav som ställs på information, kontakter, medverkan i arbetsgrupper och projekt, remisshantering med mera krävs en ständig utveckling av arbetsmetoder och rutiner. Tillfälliga projektanställda behövs för våra särskilda satsningar som jämställdhetsprojektet och Bygdebanken.

Kommentar

Under 2008 har fem tillsvidareanställda funnits på kansliet, de flesta på heltid. Dessutom har ett antal projektanställda (under året i genomsnitt ungefär fyra personer) samt konsulter för mer specifika insatser varit knutna till kansliet. Verksamheten har fungerat bra, men arbetsbelastningen har varit hög. Projektredovisningen tar betydande resurser i anspråk och därför planeras en förstärkning av den funktionen kopplat till ekonomihanteringen.

Information

Vardagsarbetet med information, rådgivning, utbildning och andra typer av stöd och stimulans till den lokala samhällsnivån är viktigt och resurskrävande.

Kommentar

Verksamheten har pågått som vanligt i oförminskad omfattning. Även om länsbygderåden står för merparten av kontakterna med den lokala nivån, är trycket högt på kansliet med telefonsamtal, förfrågningar, förmedling av kontakter och utskick av material.

Nya Bygdenet ska vidareutvecklas till ett självklart nav för alla lokala utvecklingsgrupper och andra som intresserar sig för landsbygdsfrågor och lokal utveckling. Bygdebanken ska återigen bli en viktig källa för information om Byarörelsen och det lokala utvecklingsarbetet.

Kommentar

Hemsidan har utvecklats och bytt namn till www.helasverige.se. Successivt har uppdateringar och andra förbättringar gjorts. Vi är långt ifrån nöjda med resultatet och arbetet har därför fortsatt och intensifierats med sikte på att en ny version ska kunna presenteras vid årsmötet i slutet av april 2009. Bygdebanken, se ovan.

Fyra fysiska nyhetsbrev och ytterligare något digitalt brev kommer att distribueras.

Kommentar

Fyra fysiska brev har distribuerats som planerat och ett digitalt spreds i början av sommaren.

Åtminstone tre nya skrifter i vår serie ska tas fram. Aktuella ämnen är energi, ungdomar och internationellt samarbete. Andra småskrifter och lathundar kan komma att ges ut knutet till särskilda insatser och projekt som Lokal utvecklingsplanering och Hållbara bygder.

Kommentar

Lokal kapitalbildning och trafiksäkerheten är klara, liksom kyrkoskriften. Skriften om energi är under produktion och presenteras under våren 2009. De om ungdomar och internationellt samarbete tas fram först under hösten 2009. Dessutom kommer ytterligare skrifter om Hållbara bygder och Lokal planering att ges ut under våren 2009. En ny broschyr som presenterar oss för en bred allmänhet har tagits fram och finns på svenska och engelska.

Medverkan och påverkan

Vi deltar i många partnerskap, utredningar och arbetsgrupper, där vi företräder Byarörelsen. Exempel är Landsbygdsnätverket, Övervakningskommittéer inom alla EU-program, Konsumentverkets Centrala Samordningsforum, Skogscertifieringen FSC, Naptek och Folkbildningsrådets projekt om lokal utveckling. Länsbygderåden medverkar i partnerskap och andra grupper på regional nivå.

Kommentar

Allt det här har genomförts som planerat. Dessutom har vi deltagit i nya sammanhang, exempelvis i en gruppering kring förändringarna i arbetsmarknadspolitiken ledd av Arbetsförmedlingen. Vi har också deltagit i flera nationella träffar om vindbruksutbyggnaden i Sverige, där vi representerat den lokala nivån, bland annat i de "Vindkraftsdialoger" som Energimyndigheten, Boverket, SKL, med flera har arrangerat under hösten. I certifieringen av storskogsbruket, FSC, har vi i en preliminär version fått med åtgärder som ger våra lokala utvecklingsgrupper ett ökat inflytande.

Vi tar plats i den nya serviceutredningen och vi ska ta aktiv del i regeringens arbete med den nya landsbygdsstrategin och på så sätt aktivt påverka politiken för landsbygden.

Kommentar

Nära samarbete har skett under året med serviceutredningen och det fortsätter till dess att utredningens arbete avslutas i november 2009. Genom skrivelser, personliga kontakter och samarbete om seminarier på Landsbygdsriksdagen har vi påverkat regeringens landsbygdsstrategi.

Vi ska fullfölja vår ambitiösa "EU-strategi" för att ge Byarörelsen och den lokala utvecklingen plats i olika utvecklingsprogram, bland annat EU-programmen. Checkerna från Landsbygdsnätverket ökar våra möjligheter att hjälpa till.

Kommentar

Genomgångar och uppdateringar av EU-strategin har gjorts vid möten i en särskild arbetsgrupp och vid styrelsemöten. Vi har fått två nätverkscheckar och ytterligare två har erhållits tillsammans med Hushållningssällskapens förbund för att fortsätta inspirera och stötta de lokala grupperna att ta för sig i de olika EU-programmen. Sammantaget kan konstateras att våra lokala grupper hittills inte tagit del av EU-programmen i önskad omfattning. Här krävs fortsatta insatser i samarbete med bland andra Landsbygdsnätverket.

Projekt

En landsomfattande satsning på lokal utvecklingsplanering ska genomföras i samarbete med bland annat Glesbygdsverket och förhoppningsvis SKL.

Kommentar

Satsningen har pågått under året med konferenser och träffar med länsbygderåd och andra intressenter. Den har emellertid inte fått det genomslag vi planerat och förlängs därför under åtminstone första halvan av 2009. Samarbetet med SKL har varit mycket begränsat, se ovan, men nu finns goda förutsättningar för en förbättring.

Hållbara bygder II ska genomföras i samarbete med SLU, Naturskyddsföreningen, LRF, Hushållningssällskapens förbund med flera och vi ska bädda för en fortsättning bortom 2008.

Kommentar

Verksamheten har genomförts i stort som planerat, en styrgrupp och en arbetsgrupp finns nationellt och 25 bygder deltar. Alla de lokala grupperna har inte förmått genomföra sina konkreta satsningar, men bland dem finns ändå flera intressanta föregångare. Ett stormöte hölls i Sättra Brunn i maj och flera regionala träffar hölls under hösten. Projektet har förlängts till och med juni 2009. En fortsättning planeras i en ännu mer omfattande satsning som ska genomsyra hela vår verksamhet. En avsiktsförklaring har undertecknats om att vara svensk part i det internationella nätverket Transition Network.

Ambitionen är att inleda en satsning på Lokal kapitalbildning tillsammans med bland andra Nutek och SmåKom.

Kommentar

En nätverkscheck erhöles under våren från Landsbygdsnätverket och motsvarande medel anslogs av Nutek. En inspiratör arbetade under sex månader och genomförde/medverkade i 17 seminarier och konferenser. En ansökan har lämnats till Jordbruksverket om ett fortsatt arbete med att inspirera fler bygder att samla kapital för den lokala utvecklingen. Samarbete sker med sparbankerna, Ekobanken, JAK, Kreditgarantiföreningen Socialekonomi i Västra Götaland, SmåKom och Glesbygdsverket. Lokalekonomidagarna genomfördes den här gången i Västerås. Planeringen av 2009 års arrangemang har inletts.

Efter landsbygdsriksdagen ska samarbetet med ungdomarna vidareutvecklas i projektform tillsammans med de ungdomsorganisationer som är medlemmar hos oss, U-Land och naturbruksskolornas nätverk.

Kommentar

Vid landsbygdsriksdagen genomfördes en lyckad satsning på ungdomarna. Uppföljande träffar har hållits för att diskutera den fortsatta verksamheten. En ambitiös satsning har inletts på ungdomarnas medverkan i lokal utvecklingsplanering tillsammans med Naturbruksskolorna, "våra" ungdomsorganisationer och U-Land. Ungdomarna var tema för ett seminarium i Almedalen där vi medverkade.

Som en del i utredningen "Lokal service i samverkan" bör vi engagera oss i några av de praktiska försök som utredningen planerar.

Kommentar

Flera olika lokala projekt har diskuterats med serviceutredningen, bland annat i Backe i Strömsunds kommun. Lanthandeln, lantbrevbäringen, tryggheten och förstås samordning av servicefunktioner ingår. Insatser ska göras knutet till vår satsning på lokal planering samt inom ramen för det särskilda projektet tillsammans med Småkom med flera – under förutsättning att vi får resurser för detta.

Tillsammans med SamSam ska vi engagera oss i "Digitala Hus", ett projekt för att nyttja den nya informationstekniken för evenemang och kommunikation.

Kommentar

Samarbete har skett med SamSam kring en check från Landsbygdsnätverket. Efter ett positivt beslut kunde tre sammankopplade konferenser genomföras i mars 2009. En arbetsgrupp har träffats under Folkbildningsrådets ledning, där också bland andra Centrum för Hållbar Kommunikation vid KTH deltagit. Även andra projekt har diskuterats under året. En stor satsning, Kvinnors företagande och utveckling på landsbygden, har initierats och projektledare har anställts. Medel har erhållits från Jordbruksverket för en första etapp fram till och med mars 2009 och medel har sökts för en fortsättning. Satsningen på lokal vindkraftsutveckling sker också som ett tidsbegränsat projekt, i första hand fram till årsskiftet 2009/10 med medel från Energimyndigheten. Vi har dessutom fått medel från Glesbygdsverket för dokumentation av vad några etableringar av vindparker betyder lokalt. En ansökan om en check från Landsbygdsnätverket för tre regionala seminarier har avslagits. Diskussioner om ett utökat samarbete med Energimyndigheten har inletts.

Publicerat under året

- ▶ 27 pressmeddelanden har publicerats. Många av dem inför och under Landsbygdsriksdagen. Exempel på rubriker är "Säkra täckningen för glesbygdens mobiltelefoni", "Landsbygdsriksdagen: Landsbygden i samtal med regeringen", "Kommunministern vill arbeta tillsammans med bygderörelsen – centralt och lokalt" och "Högtidlig invigning av By-Macken".
- ▶ 14 remissyttranden har skrivits. Exempel på remisser vi svarat på är: "Stranden – en värdefull miljö" – till Miljödepartementet, "Bredband till hela landet" – till Näringsdepartementet och "Glöm inte landsbygdens behov av apoteksservice" – till Socialdepartementet.
- ▶ Fem öppna brev har skickats, ett vardera till Telia Sonera, PTS och jordbruksministern och två till infrastrukturministern.
- ▶ Tre debattartiklar har publicerats, plus ett genmäle på en debattartikel i Miljömagasinet. Bland rubrikerna: "Jag är döless på elbolagen", "Skogsbruket i Sverige är inte hållbart!" och "Skapa lokala kretslopp av pengar".

Rapporter och övrigt

- ▶ "Vi utvecklar Sverige", broschyr som presenterar Hela Sverige ska leva.
- ▶ "All Sweden shall live", broschyr som presenterar Hela Sverige ska leva på engelska.
- ▶ Vi samlar lokalt kapital
Skribent Ulla Herlitz
- ▶ Vi arbetar med trafiksäkerhet
Skribent: Karin Mikkelsso
- ▶ Landsbygdsriksdag – en slutrapport
Skribent: Rebecka Ölmebäck, med flera

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva

Vi är en ideell förening som bildades 1989 i slutet av den stora kampanjen "Hela Sverige ska leva". Medlemmar är de lokala utvecklingsgrupperna samt 40 medlemsorganisationer.

I varje län finns länsbygderåd, bildade av de lokala grupperna. Länsbygderåden stöttar grupperna och ger råd på regional nivå.

Hela Sverige ska leva ger stöd och röst åt Byarörelsen på nationell nivå genom att sprida erfarenheter, stimulera samverkan, bilda opinion och påverka politiken för landsbygden.

För den löpande verksamheten svarar en styrelse med representanter för de lokala grupperna och medlemsorganisationerna.

Ett litet kansli i Stockholm håller i kontakter, administration och information.

Adress: Stortorget 7, 111 29 Stockholm
Telefon: 08-24 13 50 • Fax: 08-24 28 05
info@helasverige.se • www.helasverige.se